

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Oikeusrekisterikeskuksen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Sosiaali ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Oikeusrekisterikeskuksen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Oikeusrekisterikeskuksen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä muutettaviksi sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annettua lakia, tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annettua lakia, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annettua lakia sekä liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta annettua lakia.

Ehdotuksen mukaan mainittujen lautakuntien jäsenten sidonnaisuuksistaan lain mukaan ilmoittamat tiedot rekisteröitäisiin jatkossa samaan sähköiseen rekisteriin kuin tuomareiden sidonnaisuudet ja sivutoimet. Rekisterinpitäjänä toimisi myös jatkossa Oikeusrekisterikeskus. Uudesta rekisteristä säädettäisiin uusi laki, ja voimassa oleva tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä annettu laki kumottaisiin. Tuomioistuimia ja niiden henkilöstöä koskeva sääntely säilyisi entisen sisältöisenä. Lautakuntien jäsenten sidonnaisuuksien rekisteröinnistä säädettäisiin vastaavasti kuin tuomioistuinten sivutoimisten asiantuntijajäsenten sidonnaisuuksien rekisteröinnistä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Tausta

Lainvalmistelu on käynnistetty apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalaisen kantelun johdosta antaman päätöksen OKV/719/1/2019 johdosta. Apulaisoikeuskanslerin mukaan muutoksenhakulautakuntien sidonnaisuusilmoitusten vastaanottamista koskeva nykyinen käytäntö ei ole selkeä eikä perustu lakiin. Kansalainen ei voi tietää, mistä hän voi pyytää tietoja muutoksenhakulautakuntien jäsenten sidonnaisuuksista. Apulaisoikeuskansleri esitti, että sosiaali- ja terveysministeriö ryhtyisi näiden seikkojen korjaamiseksi tarpeellisiin lainsäädäntötoimiin.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on lisätä mainittujen lautakuntien päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä helpottamalla yleisön tiedonsaantia lautakuntien jäsenten mahdollisista sidonnaisuuksista. Lautakuntien jäsenten sidonnaisuuksia koskevat tiedot voisi jatkossa hakea yleisölle avoimesta sähköisestä rekisteristä internetistä siltä osin kuin ne jo tällä hetkellä ovat julkisia. Samoin olisi, nykyiseen tapaan, tuomioistuinten palveluksessa työskentelevien rekisteröityjen osalta. Tämä vahvistaisi yleisön mahdollisuutta valvoa lautakunnille kuuluvaa julkisen vallan käyttöä ja olisi omiaan vahvistamaan kansalaisten luottamusta lautakuntiin. Samalla selkeytettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin tarkoitettuja lautakuntia koskevien lakien säännöksiä sidonnaisuusilmoituksista.

Vastausohjeet vastaanottajille

Annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan tässä palvelussa (lausuntopalvelu.fi) sekä hankkeen intenersivuilla valtioneuvoston Hankeikkunassa.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen valmiiksi saattamisessa.

Lausunnot pyydetään jättämään mieluiten lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta.

Lausunnon voi myös jättää sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo.stm@gov.fi). Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/6884/2021 ja hanketunniste STM039:00/2021.

Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen:
Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO

VAHVA-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään kuitenkin viemään lausuntonsa suoraan kyseiselle asialle VAHVA:ssa.

HUOM! Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse, jos vastaaja vastaa lausuntopalvelun kautta.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 16.8.2022 klo 16 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoa lausuntopyynnöstä antavat:

hallitussihteeri Eva Aalto, puh. 0295163125, etunimi.sukunimi@gov.fi (viikolla 25 ja 18.7-12.8)

hallitussihteeri Milla Mustamäki, puh. 0295 163 261, etunimi.sukunimi@gov.fi (27.6-1.7)
johtaja Jaana Rissanen, puh. 0295 163 011, etunimi.sukunimi@gov.fi (25.7 alkaen)

Liitteet:

[HE-luonnos sidonnaisuuksien rekisteröinti.docx](#) - Förslag till regeringens proposition (på finska)

[Propositionens huvudsakliga innehåll.docx](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll (på svenska)

[Paragraferna på svenska 010622.docx](#) - Förslag till paragrafer (på svenska)

Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin näkökohtiin:

- Kannatatteko ehdotettuja muutoksia (tai miltä osin kannatatte niitä) vai vastustatteko ehdotettuja muutoksia (tai miltä osin vastustatte niitä)? Myös näkemyksienne perusteet pyydetään tuomaan tarpeellisilta osin esiin.
- Katsotteko, että esitykseen tulisi tehdä muutoksia? Mahdolliset ehdotukset sekä perusteet sille, miksi muutoksia tulisi tehdä, pyydetään myös tuomaan esiin.
- Onko teillä esityksestä muita huomioita (kokonaisuuden tai yksityiskohtien osalta)?

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Backman Heli
Sosiaali- ja terveysministeriö

Aalto Eva
Sosiaali- ja terveysministeriö